

Til: Øystein Bratvold, etatsjef psykisk helse og rus Bergen Kommune

Vedr. Bekymringsmelding: Høy alvorlighetsgrad – Oktober 2025

Våre medlemmer rapporterer om alvorlig svikt av pasienter på **forskjellige bosteder under kommunalt ansvar, og hjemme hos pårørende eller i kommunal bolig.**

Bekymringsmeldingen gjelder spesielt 3 kategorier av pasienter **som ikke kan ta vare på seg selv.**

- **Pasienter uten hjelp fra pårørende (pårørende uten tilgang eller kapasitet):** Pasienter får ikke hjelp til daglig stell av seg selv eller leilighet. De lever under uakseptable og helsefarlige forhold. Dessuten er disse pasientene overlatt til seg selv og tilbringer mesteparten av tiden i ensomhet. Det er også totalt fravær av somatisk oppfølging. **Det er stor fare for at disse pasientene går til grunne.**
- **Pasienter på bofelleskap med hjelp fra pårørende:** Klarer seg bedre, men det krever at pårørende gjør alt for dem: Vasking av hus og klær, handle mat, lage mat, aktivisering, følge til legen osv. **I disse tilfellene er det stor risiko for at pårørende går til grunne.**
- **Pasienter som bor hjemme hos eldre og syke pårørende:** Krever også at pårørende gjør alt for dem: Vasking av hus og klær, handle mat, lage mat, aktivisering, følge til legen osv., **pårørende trenger bistand og avlastning. Her også er det stor risiko for at pårørende går til grunne, og deretter pasienten.**

Disse ekstreme situasjonene ser ikke ut til å ha vekket oppsikt hos de ansvarlige på bofelleskap, eller hos de som bringer medisiner til pasientene. Så vidt vi vet er disse situasjonene ikke rapportert om.

Vi har prøvd å gjøre lederne oppmerksomme på problemet, men svaret er at de ansatte ikke har lov å oppsøke pasientene, og ikke har lov å hjelpe. Det er vanskelig å forstå at hjelpeplikten ikke gjelder for hjelpeløse pasienter. Vi kan forstå at det er vanskelig å hjelpe en person som ikke vil ha hjelp, men vi tror at de ansatte trenger hjelp til å klare å få aksept hos pasienten og kurs om hvordan kommunisere med pasienter som nekter hjelp. Det viktigste er å være tålmodig og genuint interessert i å hjelpe.

Vi har også mottatt informasjon om at bofelleskap har ytterligere begrenset beboernes tilgang til fellesarealet, noe som fører til enda mer ensomhet og svært liten kontakt med de ansatte. Fellesarealet brukes stort sett av de ansatte som drikker kaffe, strikker, snakker sammen og ser på TV.

Pårørende som beskriver sitt daglige besøk til pasientene, forteller at de ikke føler seg særlig velkomne. Pårørende som arbeider hver dag på disse bostedene, har ikke opplevd noe tilbud

om hjelp eller samarbeid fra de ansatte. Det rapporteres også om steder hvor pårørende blir nektet adgang, men samtidig mottar klager på at pasienten ikke kan hjelpes i det hele tatt.

Det er viktig å presisere her at pårørende ikke tør klage direkte til lederen av bostedet. Dette av 2 grunner: Det er ekstremt vanskelig å avtale et møte (høy utilgjengelighet) og frykt for at det går utover pasienten og pårørende.

Bekymringsmelding gjelder en rekke bosteder/bofellesskap. Vi ønsker ikke å skille ut et sted fremfor et annet fordi vi mener at obligatorisk og uanmeldt kvalitetskontroll av tjenestene, omgivelser og beboernes livskvalitet burde innføres for ALLE bostedene, uten unntak. Slike forhold og situasjoner som vi beskriver her burde bli rapportert om av en kontrollinstans og utløse umiddelbare forbedringstiltak.

Vi pårørende skal ikke og kan ikke være en kontrollinstans i tillegg til alt frivillig omsorgsarbeid vi må utføre på bosted/bofellesskap og i eget hjem.

Igjen må vi huske at det dreier seg om pasienter som ikke klarer å ta vare på seg selv. Vi tror og håper at Bergen Kommune finner en måte å forbedre denne situasjonen veldig snart. For noen pasienter og pårørende er det allerede for sent.

For styret i LPP Bergen

Christine Lingjærde
styreleder